

Stationsparken 1
7160 Tørring
T: 79755000

Klima, Miljø og Byg
T: +45 7975 5590
Mail: Landskab@Hedensted.dk

Sagsnr. 02.34.00-P19-916623-25

23.09.2025

Dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinje

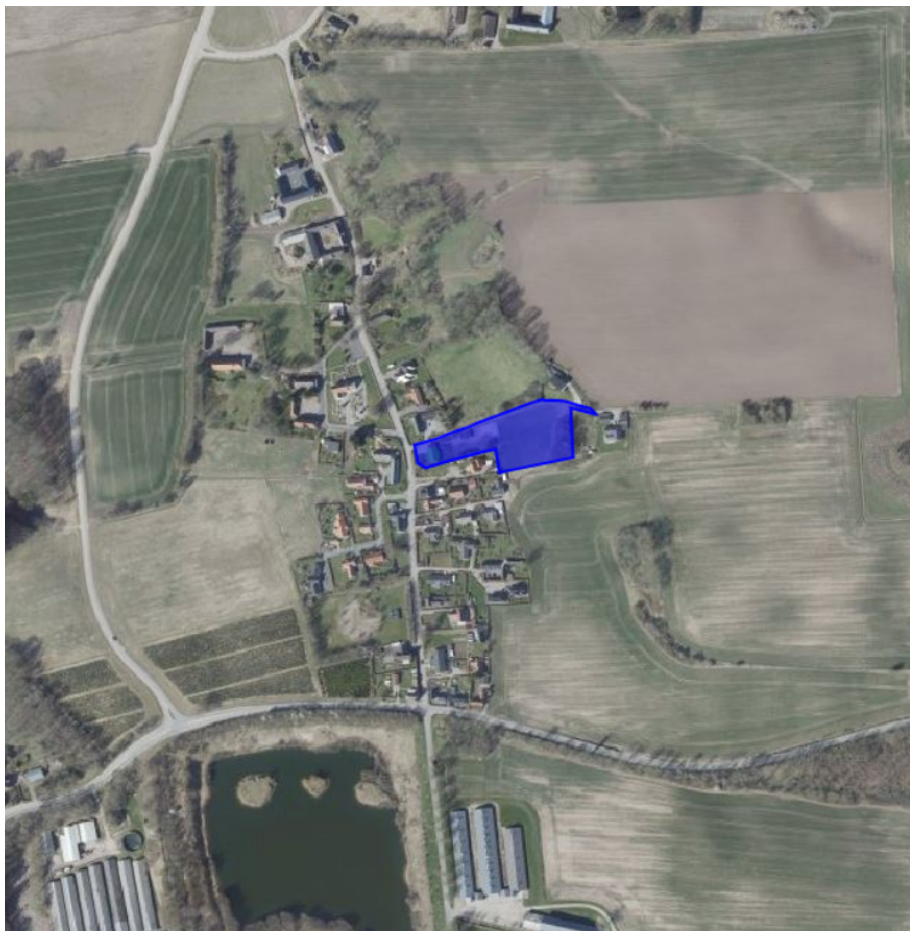
Vedrørende: Ejendommen matrikelnummer 7F - ØRUM BY, ØRUM med adressen Agertoften 2, Ørum, 8721 Daugård

Afgørelse

Der gives hermed dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjen til at bygge en overdækket terrasse på 17,5 kvadratmeter.

Offentliggørelse

Afgørelsen vil så vidt muligt blive offentliggjort **tirsdag den 23. september 2025** ved annoncering på [Hedensted Kommunes hjemmeside](#).

Ejendommens placering i landskabet vist med blå på luftfoto fra 2025

Ansøgningen

Der er ansøgt om tilladelse til at bygge en overdækket terrasse på 17,5 kvadratmeter. Terrassen sammenbygges med eksisterende bolig og er 3,5 meter bred, 5 meter lang og cirka 2,3 meter høj længst væk fra boligen. Den øverste del af overdækningens tag monteres i samme højde som den nederste del af boligens tag. Overdækningen bliver således med ensidet taghældning og opføres i aluminium og glas.

Ejendommen ligger centralt i landsbyen Ørum, hvor bebyggelsen ligger med korte afstande. Ejendommen har således nabobebyggelse indenfor få meter mod alle verdenshjørner.

Cirka 71 meter nordvest for ejendommen findes et fredet fortidsminde med en 100 meter beskyttelseszone.

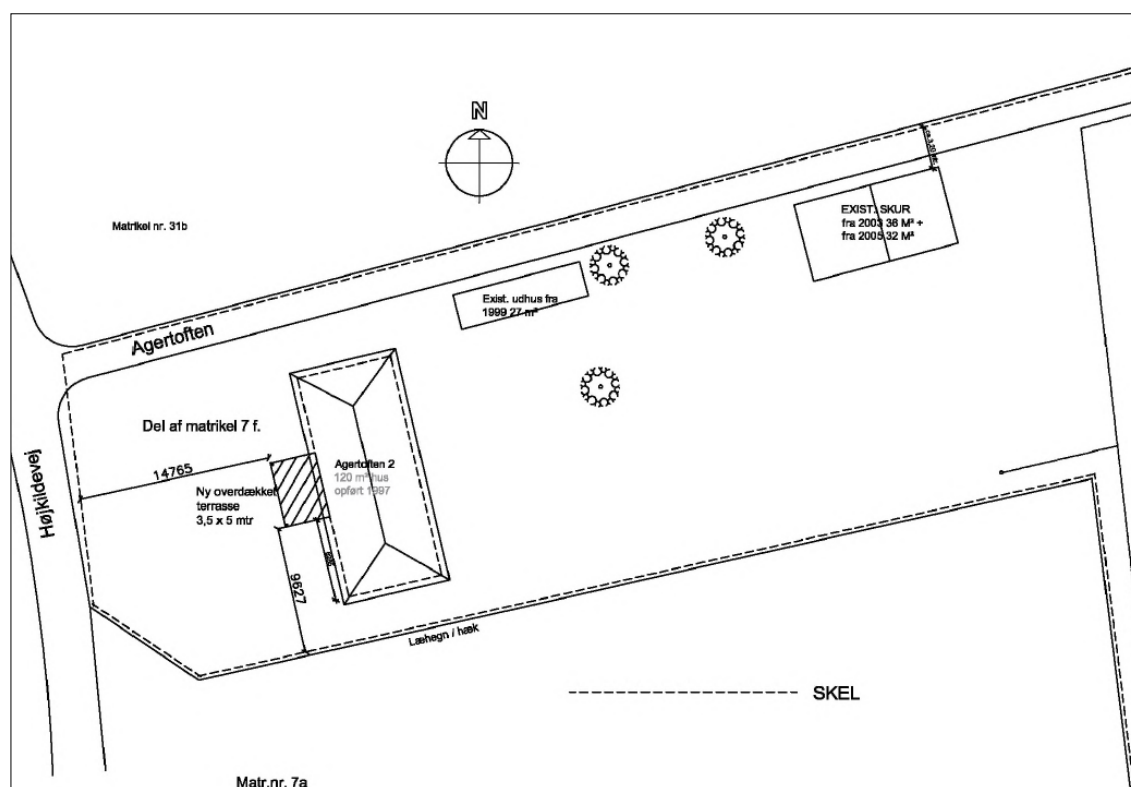

Den omtrentlige placering af det ansøgte vist med gul oval på luftfoto fra 2025

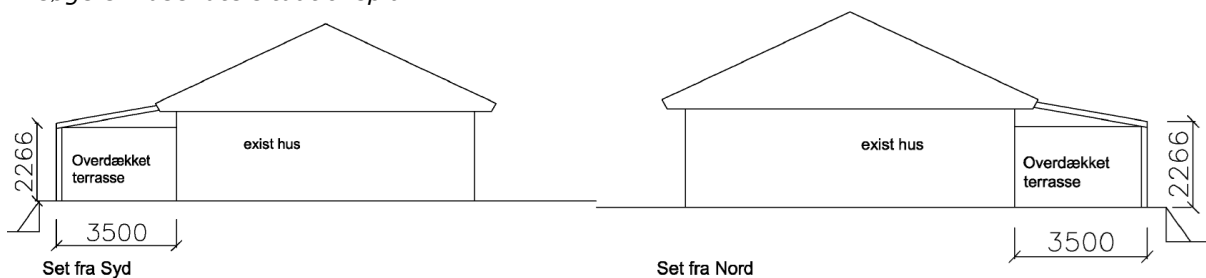
Relevante tegninger fra ansøgning er sat ind herunder:

Ansøger indsendte situationsplan

Ansøgers indsendte situationsplan

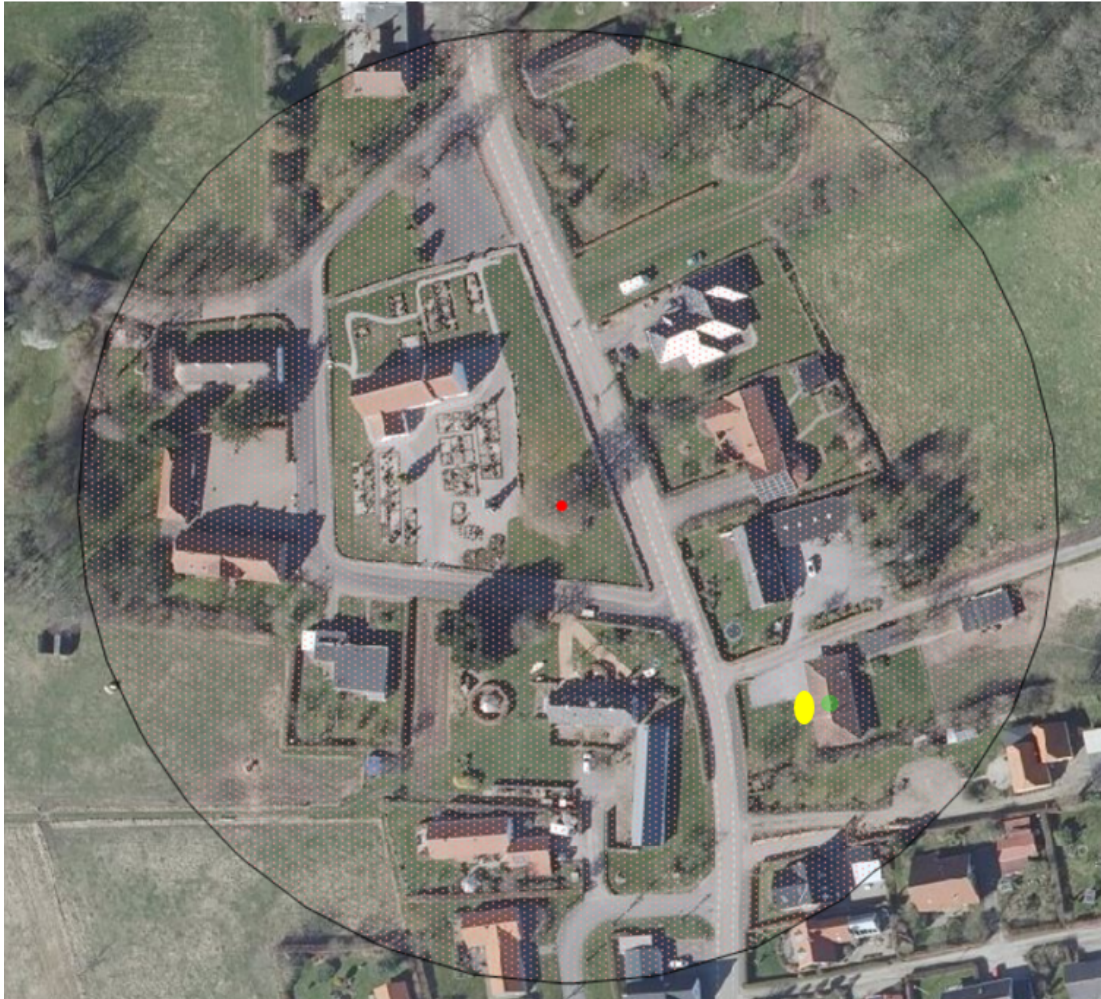

Ansøgers indsendte facadetegninger

Fortidsmindet

Ifølge Slots- og Kulturstyrelsen er det aktuelle fortidsminde en rundhøj og en dysse fra stenalderen (dateret 3950 - 2801 før Kristus)¹.

Af fredningsteksten fremgår: Tinglyst: 24. oktober 1933, baron H.G. Wedell Wedellsborg. Afmærkning: MS 1934, lærer Kibæk, Ørum. En del af en gravhøj med rest af et stenkammer. Den sydlige halvdel af en fodkrans bestående af 18 tætstillede, meterstore sten, samt en 10 - 12 meter bred jordhøjning indtil toppen af stenene. Desuden 5 løse sten. Græsklædt med et stort træ mod øst. I fredningen er indbefattet et jordstykke, 8 x 6 meter, mellem højens øst-nordøst-side og Byvejen.

Kort fra 2025 visende det fredede fortidsminde med rød prik, den ansøgte overdækkede terrasses placering med gul prik og 100 meter beskyttelseszonen rundt om fortidsmindet er markeret med en skraveret cirkel.

¹ [Slots- og Kulturstyrelsens hjemmeside om fund og fortidsminder](#)

Luftfoto fra 1954 – fortidsmindet er markeret med en rød prik og den berørte ejendom med en grøn prik. Der findes bebyggelse mellem fortidsmindet og det ansøgtes placering.

Luftfoto fra 1972 – fortidsmindet er markeret med en rød prik og den berørte ejendom med en grøn prik. Der findes bebyggelse mellem fortidsmindet og det ansøgtes placering.

Luftfoto fra 1990 - fortidsmindet er markeret med en rød prik og den berørte ejendom med en grøn prik. Der findes bebyggelse mellem fortidsmindet og det ansøgtes placering.

Generelt om fortidsmindebeskyttelseslinjen

Efter naturbeskyttelseslovens § 18, styk 1, må der ikke foretages ændring i tilstanden af arealer inden for 100 meter fra fortidsminder (fortidsmindebeskyttelseslinjen), som er beskyttet efter bestemmelserne i museumsloven. Der må ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende.

Naturbeskyttelseslovens § 18, styk 1, er en forbudsbestemmelse, der suppleres af en række undtagelser i styk 2 og styk 3.

Formålet med fortidsmindebeskyttelseslinjen er at sikre fortidsminderne værdi som landskabselementer. Både den generelle betydning af fortidsminderne i landskabsbilledet, indsyn til og udsyn fra fortidsminderne skal sikres med bestemmelsen. Samtidig skal bestemmelsen sikre de arkæologiske lag i området omkring fortidsminderne, idet der ofte er særlig mange kulturhistoriske levn i områderne tæt ved de fredede fortidsminder.

Kommunen kan i særlige tilfælde meddele dispensation fra forbuddet mod tilstandsændringer, jævnfør naturbeskyttelseslovens § 65, styk 2. I overensstemmelse med bestemmelsens ordlyd er praksis meget restriktiv.

I sagen skal der foretages en konkret vurdering af, om formålet med det ansøgte er så væsentligt, at den generelle beskyttelsesinteresse og hensynet til sikring af de arkæologiske lag bør vige, og en konkret vurdering af det ansøgtes påvirkning af det beskyttede fortidsminde.

Efter praksis har det også betydning, om en dispensation kan medføre præcedens i strid med formålet med forbuddet. I vurderingen af den enkelte sag indgår derfor overvejelser om, hvilken betydning en dispensation kan få for fremtidige sager. Hvis der meddeles dispensation, skal andre lignende sager som udgangspunkt behandles på samme måde. Efter praksis vejer den generelle beskyttelsesinteresse tungt, uanset at den enkelte sag kan have begrænset betydning.

Høring

Hedensted Kommune har vurderet, at sagen skal sendes i høring jævnfør forvaltningslovens § 19.

Det ansøgte har været i høring hos parter og høringsberettigede i 14 dage og i høringsperioden er der modtaget følgende bemærkning fra VejleMuseerne til sagen:

"Vejlemuseerne vurderer at dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjen er uproblematisk i forhold til skjulte fortidsminder og generelt af mindre betydning i forhold til indtryk af det fredede fortidsminde".

Vurdering

I afgørelsen er der lagt vægt på, at formålet med fortidsmindebeskyttelseslinjen er at sikre fortidsmindernes værdi som landskabselementer, herunder at sikre indsyn til og udsyn fra fortidsminderne.

Som det er påvist med luftfotos fra henholdsvis 1954, 1972 og 1990, har der gennem mange år før i tiden været bebyggelse imellem det ansøgte og fortidsmindet. Desuden muliggør ejendommens placering inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen ikke placering af en tilbygning til boligen uden for beskyttelseslinjen.

I afgørelsen er der lagt vægt på, at en placering af en tilbygning på vestsiden af eksisterende hus, i form af en overdækket terrasse, ikke vil være i strid med naturbeskyttelseslovens formål med at sikre fortidsmindets værdi som landskabselement, herunder at sikre indsyn til og udsyn fra fortidsmindet, da det ansøgte har en begrænset størrelse.

Hedensted Kommune har på den baggrund vurderet, at det ansøgte er i overensstemmelse med formålet med naturbeskyttelsesloven og de hensyn der skal varetages inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen.

Lovgivning

Dispensationen meddeles efter naturbeskyttelseslovens § 65, styk 1 (Lovbekendtgørelse nummer 927 af 28. juni 2024)

Dispensationen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet og bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden for 3 år, jævnfør naturbeskyttelseslovens § 66, styk 2.

Andre tilladelser

Dit byggeri kan kræve andre tilladelser og godkendelser, som skal søges særskilt. Det er ejers ansvar at søge de nødvendige tilladelser/godkendelser.

Du kan tidligst få en byggetilladelse, når klagefristen på denne tilladelse er udløbet, eller når eventuelle klager over denne afgørelse er behandlet i Nævnenes Hus.

Hvis du ønsker bekræftet, at din landzonetilladelse ikke er blevet påklaget, er du velkommen til at ringe herind, når klagefristen er udløbet.

I øvrigt

Findes der under jordarbejde spor af fortidsminder, skal arbejdet standses, hvis det berører fortidsmindet ifølge museumslovens § 27 styk 2. Fortidsmindet skal straks anmeldes til kulturministeren eller det nærmeste statslige eller statsanerkendte kulturhistoriske museum – i dette tilfælde Vejle Museum.

Bygherre har mulighed for at bede det lokale kulturhistoriske museum om en udtalelse forud for anlægsarbejdets opstart jævnfør museumslovens § 25.

Med venlig hilsen

Henrikka Oehlenschläger
Landskabssagsbehandler

Afgørelsen er sendt til:

Ansøger/ejer

Kopi af afgørelsen er sendt til:

Danmarks Naturfredningsforening
Dansk Ornitologisk Forening
Dansk Ornitologisk Forening Hedensted
Friluftsrådet
Glud Museum
VejleMuseerne
Danmarks Kulturarvs Forening

Klagevejledning

Klageregler

Borgere, virksomheder og organisationer kan påklage afgørelser truffet i henhold til naturbeskyttelseslovens § 78.

Hvis du vil klage over denne dispensation

Hvis du vil klage over denne afgørelse, om dispensation i henhold til naturbeskyttelsesloven, som er truffet af Hedensted Kommune, skal du indgive klagen til *Miljø- og Fødevareklagenævnet som du finder på [Nævnenes Hus klageportal](#)*. Her skal du logge ind med MitId/Nem-Id-Erhverv. På Nævnenes Hus klageportal kan du også finde vejledning til hvordan du klager. Når du klager, skal du betale et gebyr. Klagen bliver først sendt videre til behandling, når gebyret er betalt.

Du kan finde mere information om din ret til at klage på [Borger.dk](#). Klagen sendes via Klageportalen til Hedensted Kommune.

Klagefrist

Klage skal ske inden for 4 uger fra annoncering på kommunens hjemmeside.

Fritagelse for at bruge Klageportalen

Fritagelse for at bruge Klageportalen skal sendes med en begrundet anmodning til kommunen, senest samtidig med klagen. Kommunen videresender herefter anmodningen til Planklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen imødekommes.

Domstolsafgørelse

Hvis du vil have Planklagenævnets afgørelse behandlet af en domstol, skal dette ske inden 6 måneder efter, at deres afgørelse er meddelt.